

ساختار نشریات سیاسی - اجتماعی کشور

در سه ماهه اول ۱۳۷۷

شعبانعلی بهرامپور

مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها از چندی پیش حرکتی را برای مطالعه و بررسی روند نشریات کشور آغاز کرده است. برای سهولت کار در ابتدا نشریات کشور بر اساس ملاک‌هایی چون، الف) زمین و روش ب) مخاطبان و ج) صفحات غالب نشریه، به ۹ دسته تقسیم شده‌اند تا بررسی آنها از اول سال ۱۳۷۷ طبق زمانبندی معین انجام شود. این نشریات عبارتند از ۱- نشریات کودکان و نوجوانان ۲- نشریات زنان ۳- نشریات حوزوی ۴- روزنامه‌ها ۵- نشریات عامه پسند ۶- نشریات ورزشی ۷- نشریات سیاسی، فرهنگی، اجتماعی ۸- نشریات تخصصی و ۹- نشریات محلی. متعاقب این تقسیم‌بندی گروه‌های ۹ گانه‌ای در مرکز تشکیل شد تا هر گروه یک دسته از این نشریات را مورد بررسی قرار دهد. این گروه‌ها دو هدف عمده را مدنظر دارند: نخست، بررسی روند نشریات مورد مطالعه خودشان و دیگری شناخت مسایل و مشکلاتی که هر گروه از نشریات در چهار محور ذیل به آن مبتلا هستند:

سخت‌افزار، مسایل نیروی انسانی و گردش اطلاعات، سازماندهی و مدیریت و محیط سیاسی و حقوقی.

هر دوی این اهداف در حد توصیفی و اکتشافی است و نه تبیینی. یعنی هیچ نباید انتظار داشت که در پایان سال هم مسایل و مشکلات نشریات مورد تحقیق قرار بگیرند و هم کلیه مطالب مندرج در آنها بررسی شوند. به عبارت دیگر با مطالعه و بررسی توصیفی هر گروه از این نشریات هر سه ماه یک‌بار گزارشی از آنها تهیه می‌شود تا سرانجام در پایان سال گزارش کامل تر یک‌ساله‌ای که از آن تهیه می‌شود روند نشریات مورد بررسی را به‌طور کامل نشان دهد. این گزارشات در مرکز ثبت خواهد شد تا افراد و کارشناسانی که در رابطه با هر گروه از نشریات به تحقیق و بررسی می‌پردازند به راحتی بتوانند از آنها استفاده کنند. محور و هدف دیگر تشکیل گروه‌ها، همانا شناخت مسایل و مشکلات مبتلا به نشریات است که همگام با هدف اول بدان پرداخته می‌شود و در پایان سال همراه با گزارش سالانه بررسی روند نشریات کشور، گزارشی هم از این مسایل و مشکلات داده می‌شود تا؛ اولاً شناختی که این گزارشات از مسایل و مشکلات هر یک از نشریات بدست

می‌دهد بتوان از آنها موضوعاتی را استخراج کرده و به محققین برای بررسی و تحقیق واگذار کرد و دوماً معاونت مطبوعاتی و مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها را در شناخت و آگاهی از مسایل و مشکلات هر گروه از نشریات و همچنین برنامه‌ریزی در رفع این مسایل و مشکلات راهگشا باشد.

آنچه در ادامه آمده است نخستین نتیجه کار این گروه‌های ۹ گانه است که به مطالعه و بررسی روند نشریات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی اختصاص یافته است. لازم به ذکر است برای این کار در مرحله نخست به شناسایی نشریات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی کشور اقدام شد و سپس از میان آنها ده نشریه برای شروع کار انتخاب گردید. این نشریات عبارت‌اند از:

۱. هفته نامه «آبان» به صاحب امتیازی و مدیر مسؤلی محمد حسن علیپور

صاحب‌امتیازی و مدیر مسؤلی احمد ملازاده.

۹. ماهنامه «کیان» به صاحب‌امتیازی مصطفی رخ‌صفت و مدیر مسؤلی رضا تهرانی.

۱۰. ماهنامه «کیهان فرهنگی» به صاحب‌امتیازی مؤسسه کیهان.

مرحله بعد، تهیه فرمی برای استخراج مطالب نشریات مذکور بود. این فرم طراحی و پس از اصلاحات متعدد برای استخراج مطالب نشریات مورد استفاده قرار گرفت و مطالب نشریات فوق‌الذکر مطابق فرم طراحی شده در سه ماهه اول ۱۳۷۷ استخراج شد. تذکر این نکته ضروری است که نوشتار حاضر تنها به بررسی روند سه ماهه نشریاتی چون: آبان، ارزشها، شما، راه نو و عصر ما می‌پردازد که در این سه ماهه تقریباً ۵۱ شماره از آنها منتشر شده است. ماهنامه‌ها از آنجا که معمولاً به‌طور مرتب منتشر نمی‌شوند و در این

■ مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها از چندی پیش حرکتی را برای مطالعه و بررسی روند نشریات کشور آغاز کرده است.

■ در حالی‌که نشریاتی چون راه نو و عصر ما سهم ناچیزی را به اخبار اختصاص داده‌اند، نشریاتی چون ارزشها ۶۰ صفحه از مجموع ۱۷۲ صفحه و شما ۶۵ صفحه از مجموع ۱۷۶ صفحه را به این امر اختصاص داده‌اند.

مدت نیز تعداد قابل توجهی از آنها منتشر نشده است، موقتاً تا گزارش سه ماهه بعدی از این بررسی کنار گذاشته شده‌اند. در گزارش سه ماهه دوم، بررسی روند ماهنامه‌ها به همراه هفته‌نامه‌ها ارائه می‌گردد.

۱. مشخصات کلی نشریات

۱-۱- نشریه آبان، هفته‌نامه‌ای است با زمینه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی که به صاحب امتیازی و مدیر مسؤلی محمد حسن علیپور شنبه‌ها منتشر می‌شود. آبان معمولاً در ۸ صفحه و به قیمت ۵۰ تومان در دسترس خوانندگان قرار می‌گیرد که در این سه ماهه ۱۲ شماره و جمعاً ۵۶ صفحه منتشر شده است. آبان در این ۱۲ شماره ۵۹ مقاله به چاپ رسانده است.

۱-۲- نشریه ارزشها، ارگان جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی است که

۲. هفته نامه «ارزشها» ارگان جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی به صاحب امتیازی محمد محمدی ری شهری و مدیر مسؤلی احمد پورنجاتی

۳. هفته نامه «شما» ارگان جمعیت مؤتلفه اسلامی و مدیر مسؤلی اسدالله بادامچیان

۴. هفته نامه «راه نو» به صاحب امتیازی و مدیر مسؤلی اکبر گنجی

۵. دو هفته نامه «عصر ما» ارگان سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی به مدیر مسؤلی محمد سلامتی.

۶. نشریه «آدینه» به صاحب‌امتیازی و مدیر مسؤلی غلامحسین ذاکری که به‌طور ماهانه منتشر می‌شود. (این نشریه از اول مرداد ماه جاری قرار شد که هر ۱۵ روز یک‌بار منتشر شود).

۷. ماهنامه «دنیای سخن» به صاحب‌امتیازی و مدیر مسؤلی شمس‌الدین صولتی‌دهکردی.

۸. ماهنامه «فرهنگ و توسعه» به

با زمینه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی به صاحب امتیازی محمد محمدی ری شهری و مدیر مسئولی احمد پورنجاتی روزهای دوشنبه منتشر می‌شود.

ارزشها در این سه ماهه ۱۱ شماره منتشر کرده که یک شماره آن ۱۲ صفحه و ده شماره دیگر در ۱۶ صفحه منتشر شده است. هفته‌نامه ارزشها جمعاً ۶۵ مقاله در این مدت بچاپ رسانده است. تک فروشی این نشریه ۴۰ تومان است.

۱-۳- نشریه شما، ارگان جمعیت مؤتلفه اسلامی با زمینه سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی به صاحب امتیازی جمعیت مؤتلفه اسلامی و مدیر مسئولی اسدالله بادامچیان هر هفته منتشر می‌شود. شما در این مدت در ۱۲ شماره و ۱۷۶ صفحه منتشر شده است (دو شماره در ۱۲ صفحه یک شماره ۸ صفحه و ۹ شماره دیگر در ۱۶ صفحه). شما در ۱۲ شماره خود مجموعاً ۹۰ مقاله به چاپ رسانده است. این نشریه در تک فروشی ۲۰ تومان

نو در این مدت ۱۰ شماره منتشر کرده که پنج شماره اول در ۳۲ و پنج شماره بعدی در ۳۶ صفحه و جمعاً در ۳۴۰ صفحه منتشر شده است. راه نو مجموعاً ۱۸۶ مقاله در این ۱۰ شماره به چاپ رسانده است. این نشریه در تک فروشی ۱۰۰ تومان به فروش می‌رسد.

۱-۵- نشریه عصر ما، ارگان سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی است که با زمینه سیاسی، اجتماعی و به مدیر مسئولی محمد سلامتی و سردبیری محسن آرمین هر دو هفته یک بار منتشر می‌شود. عصر ما در این مدت شش شماره

نشریات در سه ماهه اول ۱۳۷۷ هیچگونه تغییری نداشته است. (نگاه کنید به جدول شماره ۱). در اینجا شایان ذکر است که نشریات نامبرده همگی در قطع هفته‌نامه‌ای و به صورت سیاه و سفید (به جز شما که رنگی است) منتشر می‌شود. هیچ‌کدام از این نشریات، به جز راه‌نو صحافی شده و یا منگنه شده نیستند، نشریه راه‌نو به صورت منگنه شده عرضه می‌شود.

۲- ساختار نشریات

جدول شماره ۲ ساختار نشریات

جدول شماره ۱- مشخصات کلی نشریات

نشریات	شماره منتشر شده	تعداد صفحات	تعداد مقالات	قیمت به تومان	
				تک فروشی	مجموع
آبان	۱۲	۶۹	۵۹	۵۰	۶۰۰
ارزشها	۱۱	۱۷۲	۶۵	۴۰	۴۴۰
شما	۱۲	۱۷۶	۹۰	۲۰	۲۴۰
راه نو	۱۰	۳۴۰	۱۸۶	۱۰۰	۱۰۰۰
عصر ما	۶	۴۸	۴۴	۵۰	۳۰۰
جمع	۵۱	۸۳۲	۴۴۴	—	—

مورد بررسی را نشان می‌دهد. مطابق این جدول نشریاتی چون آبان، راه نو و عصر ما بیشترین حجم مطالب خودشان را به‌طور قاطع به مقالات (تألیفی) اختصاص داده‌اند در حالی که در نشریات ارزشها و شما این چنین عمل نشده است. به‌جز نشریه راه نو که ۱۰ درصد حجم خود را به مقالات ترجمه شده از منابع خارجی اختصاص داده است، نشریات دیگر (به‌جز آبان یک مقاله در یک شماره) سهمی را به مقالات و یا مطالب ترجمه شده اختصاص نداده‌اند.

مصاحبه و گفت‌وگو بخش ثابت نشریات مورد بررسی، به‌جز دو هفته‌نامه عصر ما، بوده است که در این میان هفته‌نامه ارزشها با توجه به ۱۷۲ صفحه‌ای که در یازده شماره منتشر کرده است؛ ۲۴ درصد (مطابق با ۴۰ صفحه) را به این بخش اختصاص داده است. به عبارت دیگر بخش گفت‌وگو در هفته‌نامه ارزشها

■ نشریات آبان و راه نو بیش از عکس، از طرح استفاده کرده‌اند در حالی که نشریه‌های ارزشها و شما بیشتر از عکس استفاده کرده‌اند.

■ مقالات و مطالب سیاسی بیشترین مواردی بوده‌اند که نشریات مورد بررسی بدان پرداخته‌اند.

و هر شماره در هشت صفحه منتشر شده است. از مجموع ۴۸ صفحه‌ای که در این مدت منتشر شده است ۴۴ مقاله در آن به چاپ رسیده است. این نشریه در تک فروشی ۵۰ تومان به فروش می‌رسد.

همچنان‌که جدول شماره ۱ نشان می‌دهد ۵۱ شماره از این پنج نشریه در سه ماهه اول ۱۳۷۷ منتشر شده که همگی مورد بررسی قرار گرفتند. این نشریات در مجموع ۴۴۴ مقاله را طی ۸۳۲ صفحه منتشر کرده‌اند. جدول شماره یک همچنین حاکی است که قیمت این

به فروش می‌رسد.

۱-۴- نشریه راه نو، هفته‌نامه‌ای است با زمینه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی که به صاحب امتیازی و مدیر مسئولی اکبر گنجی در اول هر هفته منتشر می‌شود. اولین شماره در پنجم اردیبهشت ۱۳۷۷ منتشر شده است به همین جهت کمتر از دیگر هفته‌نامه‌ها در این مدت (سه ماهه) منتشر شده است. در این بررسی یک شماره از تیر ماه (شماره ششم تیرماه) را به همراه شماره‌های اردیبهشت و خرداد مدنظر قرار دادیم. راه

جدول شماره ۲- ساختار نشریات

نشریات	مقالات (تألیف)		مقالات (ترجمه)		مصاحبه		حجم اخبار به صفحه	حجم آگهی به صفحه	تعداد عکس	تعداد طرح	سایر (نامه، گزارش و...)
	تعداد	صفحه	تعداد	صفحه	تعداد	صفحه					
آبان	۵۸	۴۵	۱	۱	۱۴	۱۹	۱۷/۵	—	۱۶	۳۳	۱۳/۵
ارزشها	۶۵	۴۴	—	—	۲۵	۴۰/۵	۶۰/۵	—	۱۱۳	۱۹	۲۷
شما	۹۰	۷۱/۵	—	—	۸	۵	۶۵	۱۱	۲۱۳	۲۸	۲۳/۵
راه نو	۱۵۸	۲۰۹	۲۸	۲۴/۵	۱۵	۵۹/۵	۶	۱۲/۵	۵۰	۸۵	۱۸/۵
عصر ما	۴۴	۳۷	—	—	—	—	۵	—	—	—	۶

۳- موضوعات نشریات

جدول شماره ۳ مقالات و مطالب نشریات مورد بررسی را به تفکیک بر حسب موضوعات نشان می‌دهد. در این جدول علاوه بر مقالات، گفت‌وگوها و گزارشات نشریات هم لحاظ شده است ولی مواردی چون اخبار، نامه‌ها و ... لحاظ نشد. همچنانکه جدول شماره ۳ نشان می‌دهد مقالات و مطالب سیاسی بیشترین مواردی بوده‌اند که نشریات مورد بررسی بدان پرداخته‌اند. موضوعات و مطالب سیاسی ۵۰ درصد (۳۰۳ مورد از نشریات در مجموع بدان پرداخته‌اند. بعد از مطالب و موضوعات سیاسی، موضوعات فرهنگی ۲۲ درصد (۱۳۲ مورد)، موضوعات اقتصادی تقریباً ۹ درصد (۵۲ مورد) و موضوعات حقوقی تقریباً ۳ درصد در رده‌های بعدی قرار دارند. مطابق جدول شماره ۳ در حالی‌که نشریاتی چون آبان، ارزشها، شما و راه نو تقریباً ۵۰ درصد از مطالب و مقالات خود را به موضوعات سیاسی اختصاص داده‌اند، نشریه عصر ما تقریباً ۸۰ درصد

دانشگاه و سیاست
اسلامی کردن دانشگاهها
در گفت‌وگو با
هادی خانیکی

خانیکی: دانشگاههای ما، در تولید اندیشه، عقب‌تر از سطح نیازهای جامعه هستند. دانشگاهها مانند جامعه ما، وراثت میراث سنت‌ناست و هم وراثت فرهنگ عبودی-انزوی قبلی سیاست خارجی ایران محصول سیاستهای جناح راست به مدیریت آقای ولایتی بود. اکبری: انحصارطلبان راهی جز تفکیک به اپارتاید سیاسی ندارند.

در هر شماره). ولی نشریه‌های دیگر در این سه ماهه صفحه‌های را به آگهی اختصاص نداده‌اند. در مورد درج عکس و طرح همچنانکه جدول شماره ۲ نشان می‌دهد نشریات آبان و راه نو بیش از عکس، از طرح استفاده کرده‌اند در حالی‌که نشریه‌های ارزشها و شما بیشتر از عکس استفاده کرده‌اند. نشریه عصر ما، هیچ طرح و یا عکسی را در این سه ماهه به چاپ نرسانده است. (رجوع شود به جدول شماره ۲).

جدول شماره ۳- مقالات و مطالب نشریات بر حسب موضوعات

نشریات	مقالات و مطالب بر حسب موضوعات					
	سیاسی	فرهنگی	اقتصادی	حقوقی	هنری و ادبیات	تاریخ
آبان	۳۳	۱۴	۱۳	۹	—	۲
ارزشها	۵۸	۲۵	۶	۶	۱	۲
شما	۵۸	۲۲	۲۱	۷	—	۳
راه نو	۱۱۶	۶۷	۸	۱۴	۱۸	۱۱
عصر ما	۳۸	۴	۴	۳	—	—
جمع	۳۰۳	۱۳۲	۵۲	۳۹	۱۹	۱۸

روزانه اطلاعات سیاسی و فرهنگی

عصرها

دوم خرداد؛ دستاوردها و پیامدها

لایحه‌های از منتظران فرهنگی

اقتصادی

فرهنگی

سیاسی

اجتماعی

آموزشی

پزشکی

ورزشی

تاریخی

سفری

فلسفی

ادبی

فنی

کتابخانه‌ای

مجموعی

ارزشها

تقسیم عادلانه ثروتها فکری

بانی نئی گذار

دوره انقلاب

تقسیم عادلانه ثروتها فکری

بانی نئی گذار

عدالت را بگسترانیم، جامعه را نوروزی کنیم

استیضاح وزیر کشور

به طرح چند سؤال تنزل یافت

سفری

جمهوری

آذربایجان را

و آزادی ۱۲ درصد به ترتیب در رده‌های بعد از موضوعات حکومتی قرار گرفته‌اند. همچنان‌که جدول شماره ۴ نشان می‌دهد مسایل اقتصادی ۲ درصد، مطبوعات ۴ درصد، روابط خارجی ۴ درصد و سایر ۴ درصد، کمترین سهم را در سر مقالات این نشریات داشتند.

همچنین جدول شماره ۴ حاکیست که نشریه عصر ما به مباحثی چون آزادی، مسایل فرهنگی، مطبوعات، مسایل اقتصادی و روابط خارجی در این مدت نپرداخته است. راه نو به مقولات و موضوعاتی چون مطبوعات، مسایل اقتصادی و روابط خارجی نپرداخته و شما به مباحث مربوط به آزادی، مطبوعات و مسایل اقتصادی و ارزشها به موضوعاتی چون مطبوعات، مسایل اقتصادی و اشخاص و جناح‌ها نپرداخته است. آبان نیز موضوعاتی چون روابط خارجی و مناسبتهای در سر مقاله‌های خود مورد توجه قرار نداده است. (نگاه کنید به جدول شماره ۴).

■ موضوعات و مطالب سیاسی ۵۰ درصد (۳۰۳ مورد از ۵۹۶ مورد) کل مطالبی بوده است که این نشریات در مجموع بدان پرداخته‌اند. بعد از مطالب و موضوعات سیاسی، موضوعات فرهنگی ۲۲ درصد (۱۳۲ مورد)، موضوعات اقتصادی تقریباً ۹ درصد (۵۲ مورد) و موضوعات حقوقی تقریباً با ۳ درصد در رده‌های بعدی اولویت از نظر نشریه‌های مورد بررسی قرار دارند.

ثابت این نشریات بوده‌اند. به‌جز یک شماره از نشریه آبان که در دوره مورد بررسی بدون سرمقاله بود، پنجاه شماره دیگر این نشریات دارای سرمقاله بودند. از مجموع ۵۰ سرمقاله مورد بررسی ۱۸ مورد آن برابر با ۳۶ درصد مربوط به موضوعات حکومتی بوده است که از این میان بیشترین سهم به نشریات ارزشها و شما هر کدام با ۱۰ درصد برمی‌گردد. (منظور از موضوعات حکومتی در اینجا موضوعات مربوط به رهبری، قوای سه گانه، نهادها و سازمان‌های مربوط به آنها می‌باشد). سرمقاله‌های مربوط به مسایل فرهنگی ۱۶ درصد، مناسبتهای ۱۴ درصد

مطالب خود را به این موضوع اختصاص داده است. همچنین غیر از نشریه راه نو که ۸ درصد (۱۸ مورد از ۲۴۲ مورد) از مطالب و مقالات خود را به موضوعات هنری و ادبیات اختصاص داده است، دیگر نشریات (غیر از ارزشها با یک مقاله) مقالات و یا مطالبی را به این موضوع اختصاص نداده‌اند. (رجوع شود به جدول شماره ۳).

۴- موضوعات سرمقاله

موضوعات سرمقاله‌های نشریات از جمله مواردی بود که در این بررسی بدان پرداخته شد. سرمقاله‌ها یکی از ستون‌های

جدول شماره ۴- موضوعات سرمقاله‌ها

نشریات	موضوعات	حکومت	آزادی	مطبوعات	مسایل فرهنگی	مسایل اقتصادی	روابط خارجی	مناسبت‌ها	اشخاص و جناح‌ها	سایر	جمع
آبان	۳	۳	۳	۲	۱	۱	-	-	۱	-	۱۱
ارزشها	۵	۵	۱	-	۳	-	۱	۱	-	-	۱۱
شما	۵	-	-	-	۲	-	۱	۲	۱	۱	۱۲
راه نو	۲	-	۲	-	۲	-	-	۱	۱	۱	۱۰
عصر ما	۲	-	-	-	-	-	-	۳	۱	-	۶
جمع	۱۸	۶	۶	۲	۸	۱	۲	۷	۴	۲	۵۰

نوبه جدید وظیفه اسلامی

آبان

درخواست‌های بی‌پاسخ همسران زندانیان
وظیفه خبرنگاران؛ «گش» یا «انتخاب»
رهبری؟

سال نهم، شماره ۲۱، شماره ۱۳۳۲، تهران، بهار ۱۳۷۷

کودتای ۲۸ مرداد، مصدق و خاتمی

در همین فصلی که در روزهای ۲۸ مرداد و ۲۹ خرداد ۱۳۳۲، مصدق و خاتمی در تهران، در حالی که مصدق در مقام نخست‌وزیر و خاتمی در مقام وزیر امور خارجه بودند، با یکدیگر درگیر شدند. مصدق در این روزها در مقام نخست‌وزیر و خاتمی در مقام وزیر امور خارجه بودند. مصدق در این روزها در مقام نخست‌وزیر و خاتمی در مقام وزیر امور خارجه بودند.

تحلیلی بر اعتراضات کاپیتولن

پارلمانست

نخستین روزهای بهار ۱۳۷۷، روزهای ۲۸ مرداد و ۲۹ خرداد ۱۳۳۲، مصدق و خاتمی در تهران، در حالی که مصدق در مقام نخست‌وزیر و خاتمی در مقام وزیر امور خارجه بودند، با یکدیگر درگیر شدند. مصدق در این روزها در مقام نخست‌وزیر و خاتمی در مقام وزیر امور خارجه بودند.

کمک به دولت وظیفه ای همگانی است

۲۰ ساله خانه‌ای، سیاحتی مؤکد مذکور (سیاحتی سامانه‌های اقتصادی کشور) مورد تألیف انتخاب است.

از خداوند متعال مستقل
می‌کنم که چنانچه ای دولت
خداوندگار را در امر سامان
ببیند پس به اقتصاد کشور
باری و هدایت فرماید

ارزهای مثبت دیربزرگ جمعیت مؤتلفه اسلامی از

ارزشها، و حتی شما به چشم می‌خورد. ظاهراً به دلیل هزینه بالای کارهای سیاسی در جامعه ما و دلایل دیگر بعضی از افراد از درج نام‌شان در نشریات سیاسی ممانعت به‌عمل آورده و بعضی دیگر اسم مستعار برای خودشان برمی‌گزینند.

جدول شماره ۵ - نویسندگان نشریات و جنسیت آن‌ها

نشریات	جنسیت نویسندگان		
	مرد	زن	جمع
آبان	۳۱	۳	۳۴
ارزشها	۴۰	۶	۴۶
شما	۶۳	۰	۶۳
راه نو	۱۸۳	۳	۱۸۶
عصر ما	۳	۰	۳
جمع	۴۲۰	۱۲	۴۳۲

۵-۲. نویسندگان اصلی نشریه آبان مطابق جدول شماره ۶ آقایان حمید درجی، حسن سلامی، عادل محمدیان و محمد حسن علیپور نویسندگان اصلی نشریه آبان هستند. از بین آنها محمد حسن علیپور که معمولاً سر مقاله‌های آبان را نیز می‌نویسد یکی از مهمترین اعضای تحریریه نشریه آبان می‌باشد. با وجود این، درجی با درج ۴/۵ صفحه مطلب در

از مجموع ۵۰ سر مقاله مورد بررسی ۱۸ مورد آن برابر با ۳۶ درصد مربوط به موضوعات حکومتی بوده است که از این میان بیشترین سهم به نشریات ارزشها و شما هر کدام با ۱۰ درصد برمی‌گردد.

در مجموع ۳۳۲ نفر در این پنج نشریه در سه ماهه اول ۱۳۷۷ مطلب نوشته‌اند که از این تعداد تنها ۱۲ نفرشان، برابر با ۴ درصد زن و بقیه مرد بوده‌اند.

۵- نویسندگان نشریات

۹ درصد زن و بقیه مرد بوده‌اند. نشریه ارزشها تقریباً ۱۲ درصد نویسندگان خود را به زنان اختصاص داده است در حالی که در نشریه شما در این مدت مورد بررسی همه نویسندگان آن مرد بوده‌اند. زنان در نشریه راه نو نیز سهم چندانی نداشته‌اند. آمار استخراج شده از نشریه عصر ما که نسبت مردان به زنان را سه به صفر نشان می‌دهد، در این خصوص چندان گویا نیست زیرا نشریه عصر ما که ارگان سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی است، غالباً نام نویسندگان خود را درج نمی‌کند مگر آنکه فردی بیرون از آن سازمان مطلبی فرستاده باشد. همین امر تا حدودی در راه نو، آبان،

۱-۵ نویسندگان و جنسیت آنها

جدول شماره ۵ تعداد نویسندگان نشریات را همراه با جنسیت‌شان نشان می‌دهد. در مجموع ۳۳۲ نفر در این پنج نشریه در سه ماهه اول ۱۳۷۷ مطلب نوشته‌اند که از این تعداد تنها ۱۲ نفرشان، برابر با ۴ درصد زن و بقیه مرد بوده‌اند.

البته این امر در نشریات مختلف تفاوت چندان معنی داری نداشته است. در نشریه آبان از ۳۴ نفری که در ۱۲ شماره مورد بررسی، مطلب نوشته‌اند ۳ نفرشان (تقریباً

جدول شماره ۶- نویسندگان ثابت و نیمه ثابت آبان به همراه حجم مطالب آنها در هر شماره

(واحد اندازه‌گیری، صفحه نشریه مورد بررسی است)

نویسندگان	شماره بیایی و حجم مطالب												
	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	جمع
حمید درجی	۱	۰/۵	۰/۵	-	-	۰/۵	۱	-	-	-	۱	-	۴/۵
حسن سلامی	۱	-	-	۰/۵	۰/۵	۰/۵	-	۰/۵	-	-	-	-	۳
عادل محمدیان	-	۱	۰/۵	-	-	-	۱/۵	-	-	-	۰/۵	-	۳/۵
محمد حسین علیپور	-	-	-	-	-	۱	۱	۰/۵	-	-	-	-	۲/۵

جدول شماره ۷- نویسندگان ثابت و نیمه ثابت ارزشها به همراه حجم مطالب آنها در هر شماره
(واحد اندازه گیری، صفحه نشریه مورد بررسی است)

شماره پیاپی و حجم مطالب	نویسندگان	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	جمع
جواد شریاف	۰/۵	۰/۵	۰/۵	-	-	-	-	۰/۵	-	-	-	-	۲/۵
علی فکری	-	۰/۵	۰/۵	-	-	-	-	-	۱	-	-	-	۲/۵
محمد متین	-	-	۰/۵	-	-	-	۰/۵	-	-	۱	-	-	۲
مسعود رضایی	-	-	-	۰/۵	-	-	۱	۰/۵	-	۱/۵	-	۱	۳/۵
عاطفه بهاران	-	-	-	-	۲	-	۱	۲	۱	-	-	-	۶
م - شریف آبادی	-	-	-	-	۰/۵	-	-	۰/۵	-	۰/۵	-	-	۱/۵

جدول شماره ۸- نویسندگان ثابت و نیمه ثابت شما به همراه حجم مطالب آنها در هر شماره
(واحد اندازه گیری، صفحه نشریه مورد بررسی است)

شماره پیاپی و حجم مطالب	نویسندگان	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	جمع
اسدالله بادامچیان	-	-	-	۱	-	-	-	۰/۵	۱	۱	۱	۰/۵	۰/۵	۵/۵
حبیب الله عسگر اولادی	-	-	۱	-	-	-	۱	۱	۱	۱	۰/۵	۰/۵	۱	۶
مصطفی میرسلیم	۱	۱	۰/۵	-	-	-	۱	-	-	-	-	-	-	۴/۵
مهدی نوروزیان	-	-	-	-	-	-	۰/۵	-	۱	-	-	-	-	۲/۵
رضا سعید محمدی	۱	-	-	۱	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	۳
حمید ترقی	۱	-	۱	۱	-	-	۱/۵	۲	-	۰/۵	۰/۵	۱	-	۸/۵
ع-و	-	-	-	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	-	۰/۵	-	-	-	۲/۵

با ۳/۵ صفحه بعد از خانم بهاران قرار دارد. جواد شریاف و علی فکری با ۲/۵ صفحه در یازده شماره و محمد متین با ۲ صفحه و م - شریف آبادی با ۱/۵ صفحه در یازده شماره جز نویسندگان اصلی نشریه ارزشها بودند. جدول شماره هفت همچنین حاکیست که در شماره ۶۷ این نشریه هیچکدام از نویسندگان اصلی آن مطلبی نداشتند. شماره های ۶۳ و ۷۳ هر کدام یک نوشته از نویسندگان اصلی نشریه به چاپ رسانده اند. (نگاه کنید به جدول شماره ۷).

با ۱۲ شماره بیشترین سهم را در نوشته های این نشریه داشته است بعد از او عادل محمدیان با ۳/۵ صفحه و حسن سلامی با ۳ صفحه در مرتبه های بعدی هستند. (به جدول شماره ۶ نگاه کنید).

اسدالله بادامچیان با ۵/۵ صفحه و مصطفی میرسلیم با ۴/۵ صفحه از نویسندگان اصلی نشریه شما بودند. از این میان بادامچیان و همچنین میرسلیم نویسندگان سرمقاله های شما هستند که سهم شان از سرمقاله ها در اینجا لحاظ نشده است. مهدی نوروزیان و همچنین «ع-و» هر کدام با ۲/۵ صفحه در ۱۲ شماره این نشریه که مورد بررسی قرار گرفته است از دیگر نویسندگان اصلی شما بوده اند. (به جدول شماره ۸ نگاه کنید).

۳-۵ نویسندگان اصلی نشریه ارزشها اگر نویسنده سرمقاله را (احمد پورنجاتی) در جدول شماره ۷ لحاظ می کردیم، ایشان سهم قابل توجهی در این جدول بدست می آوردند. با وجود این باید در نظر داشت که جدول نویسندگان نشریات بدون لحاظ کردن نام سرمقاله نویسان آنها تکمیل شده است.

مطابق جدول شماره ۷ خانم عاطفه بهاران بیشترین سهم (۶ صفحه در یازده شماره) را در نوشته های نشریه ارزشها در این مدت داشته است. مسعود رضایی که در پنج شماره از یازده شماره مطلب نوشته است

۴-۵ نویسندگان اصلی نشریه «شما» مطابق جدول شماره ۸ حمید ترقی که در ۸ شماره شما در این مدت مطلب نوشته است. با درج ۸/۵ صفحه بیشترین سهم را در بین نویسندگان شما داشته است بعد از او به ترتیب حبیب الله عسگر اولادی مسلمان با ۶ صفحه،

۵-۵ نویسندگان اصلی راه نو جدول شماره ۹ نویسندگان اصلی نشریه راه نو را نشان می دهد. مطابق این جدول آقایان اکبرگنجی، بهروز ناظر، عباس عبدی، مراد فرهادپور، ابراهیم سلطانی و محمدعلی اکبری با نوشتن مطلب در ۹ شماره از ۱۰ شماره مورد

جدول شماره ۹- نویسندگان ثابت و نیمه ثابت راه نو به همراه حجم مطالب آنها در ده شماره (واحد اندازه گیری صفحه نشریه مورد بررسی است)

نویسندگان	شماره پیاپی	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	جمع
بهروز ناظر	۱	۱	۱/۵	۱	۱	۰/۵	۱	۱/۲	۱	۱	۱/۲	۱۱/۵
علیرضا علوی تبار	۰/۵	۲/۵	۲	۰/۵	-	-	۱	-	-	۲	۱/۲	۸/۲
اکبر گنجی	۶/۵	۵/۵	۸	۸/۵	۴/۳	۶	۵/۵	۷/۲	۶	۹	۴	۵۸
حسین بشیریه	۱/۵	۲/۵	۲	۱/۵	-	-	-	-	۲	-	-	۷
مراد قرهاد پور	۲/۵	۳	۱	۱	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۴	۲	۱	۱۴
عزت الله فولادوند	۱/۵	-	-	۰/۵	-	۲	-	۴	-	۲	۴	۱۴
احمد نراقی	۱/۵	۰/۵	-	-	-	۲/۵	-	-	-	۲/۱	-	۷
ابراهیم سلطانی	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۳/۴	۰/۵	۱	۱	۱	۰/۵	۱/۳	۱/۶	۵/۱
محسن کدیور	۱	-	۱/۵	۱	۲	۲	۲	۳	۴	۲	۵	۲۲/۵
موسی غنی نژاد	۲	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۱/۵	۱/۴	۰/۵	-	۰/۵	-	-	۶
علی محمد اکبری	۱/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۱/۵	۱	۱	۱	-	۱	۰/۵	۸
چنگیز پهلوان	-	-	-	۳/۵	۴/۵	۴	۴	۴/۵	۲	۳/۱	-	۲۲
عباس عبدی	-	۱/۵	۱	۱	۱	۰/۵	۲	۱	۲	۱	۱	۱۰
عابر پیاده	-	-	-	-	۱	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۲	۱/۴	۱/۳	۴

بودند.

بررسی، نویسندگان اصلی و همیشگی نشریه بودند. در این میان اکبر گنجی صاحب امتیاز و مدیر مسئول نشریه علاوه بر مقالات خود با مصاحبه‌ای که از صاحب نظران به عمل آورده است بیشترین سهم را در حجم نوشته‌های نشریه داشت (۵۸ صفحه از مجموع ۳۴۰ صفحه نشریه در ۱۰ شماره). بعد از گنجی، محسن کدیور با ۲۲/۵ صفحه (کدیور در ۹ شماره از ۱۰ شماره مورد بررسی، مطلب ارائه کرده است و در یک شماره با وی مصاحبه شده است که مورد مصاحبه در اینجا لحاظ نشده است) و چنگیز پهلوان با ۲۲ صفحه مراد قرهاد پور و عزت الله فولادوند با ۱۴ صفحه و بهروز ناظر با ۱۱/۵ صفحه و عباس عبدی با ۱۰ صفحه در ۱۰ شماره (با عبدی هم در یک شماره مصاحبه شده که مصاحبه وی در اینجا لحاظ نشده است) از دیگر نویسندگان اصلی و ثابت نشریه راه نو

سخن پایانی

در این بررسی نشریات آبان، ارزشها، شما، راه نو و عصر ما در سه ماهه اول ۱۳۷۷ مورد مطالعه قرار گرفتند که همگی هفته‌نامه (غیر از عصر ما، دو هفته‌نامه) هستند. از این نشریات در این سه ماهه ۵۱ شماره منتشر شده است که همگی مورد مطالعه قرار گرفتند. این مطالعه بیشتر به قالب و کلیاتی از قبیل ساختار، نویسندگان، موضوعات، سرمقاله‌ها و ... نشریات پرداخته است. مطالعه محتوای مقالات و مطالب نشریات هدف این بررسی نبوده است. و همانطور که در مقدمه آمده است این بررسی بیشتر اکتشافی است تا تبیینی و بنابراین نیایستی انتظاری بیش از آنچه که هدف این بررسی و گزارش بود، از آن توقع داشت. این گزارش می‌تواند به عنوان مقدمه‌ای برای مطالعه و بررسی نشریات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی به حساب آید. □

جدول شماره ۹ همچنین حاکیست که نویسندۀ عابر پیاده با ۴ صفحه، ابراهیم سلطانی با ۵ صفحه غنی نژاد با ۶ صفحه از نویسندگان نیمه ثابت نشریه راه نو بودند که مطالب کمتری را نسبت به نویسندگان اصلی در این نشریه به چاپ رسانده‌اند. (به جدول شماره ۹ نگاه کنید).

۶-۵- نویسندگان اصلی نشریه عصر ما از آنجا که نشریه عصر ما ارگان سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی است و در واقع به‌عنوان ارگان یک نشریه حزبی شناخته می‌شود مطالب نشریه تقریباً بدون ذکر نام نویسنده به چاپ می‌رسد. به همین جهت نویسندگان اصلی نشریه هر چند اعضای درجه اول این سازمان هستند با وجود این برای ما ناشناخته هستند. تمامی نویسندگان نشریه ظاهراً اعضای سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی می‌باشند.